

/ [БРОЈ 436](#) / Васкрсли титоизам или како се обрачунати с „непријатељима“

Васкрсли титоизам или како се обрачунати с „непријатељима“

[Дејан Ђорић](#) 09/09/2016 [БРОЈ 436](#), [Култура3 коментара](#)

КУЛТУРНА ПОЛИТИКА И КАДРОВИ

Пише Дејан Ђорић

Немоћна да науди новоименованом министру културе Владану Вукосављевићу, клика псеудоуметника, разних безначајних експериментатора за чије се радове у јавности нико не занима, уз помоћ појединих критичара, подигла је невиђену халабуку око Ивоне Јевтић, недавно постављене на место градске секретарке за културу

Током августа у Србији су се збиле кључне промене у кадровској политици у култури. Коначно су, чини се, прави људи дошли на места с којих могу да делују и „имплементирају“ одговарајућу политику и праксу у домену културних делатности, те институционалног живота у овој области. Владан Вукосављевић је наиме с позиције градског секретара за културу именован за министра културе, а Ивона Јевтић је с

функције директорке Културног центра Београда унапређена у градску секретарку за културу.

БУКА И БЕС, А РАЗЛОЗИ „ТАЈНИ“ Актуелна власт, пошто је довела способне на челна места (наградивши их тиме и за успешно обављене послове на претходним функцијама), показала је да има смисла за културне вредности. Многима из уметничког света то се, међутим, није свидело. Није иначе непознато да је у овом случају реч о миљеу пренасељеном разним „типovima“, морално и стваралачки апсолутно спорним, вечитим анонимусима, неспособним да створе било шта вредно, онима који у мери сопствене јаловости бивају овисници од градских и републичких финансија. Прави разлог њиховог беса свакако није културна политика (коју речене кадровске промене најављују) већ изгледно удаљавање паразита од фондова, немогућност да се домогну извора моћи, односно финансијских средстава за своје квазипројекте. Познаваоци прилика на овдашњој културно-уметничкој сцени, из протеста незадовољника новим културним кадроватењем, „читају“ страх да више неће бити могуће да увек исти буду у свакој комбинацији, и да се све заврши унутар малог круга, на чијем су врху, рецимо, по правилу најчешће бивали Милета Продановић, Мрђан Бајић, Раша Тодосијевић, Урош Ђурић...

Делујући као градски секретар за културу, Владан Вукосављевић се показао као чврст и вешт, способан да изађе на крај с агресивним аматерима, па му је највише узето за зло што је Октобарски салон претворио у бијеналну изложбу. Више пута је поновио разлоге за своју одлуку, али у поједине мозгове као да не улази ни математика из основне школе. У буџету за културу нема довољно средстава, те је Вукосављевић логично закључио да ће с једном изложбом, уместо њих две, у две године бити мањи трошкови и уједно већи буџет за појединачни Октобарски салон. Као адвокат који размишља хладне главе, показао се као идеалан за руководећа места у култури, која траже пре способног менаџера, економисту или адвоката него уметничког ствараоца. Видели смо уосталом какав су свињац у култури направили поједини глумци и диригенти на министарским позицијама.

Немоћна да науди чврстом и поузданом Вукосављевићу, клика псеудоуметника, разних безначајних експериментатора за чије се радове у јавности нико не занима, уз помоћ појединих критичара подигла је невиђену халабуку око Ивоне Јевтић. Покушали су медијски Ивону да линчују, водећи јавни рат против ње. При том се могло наслутити и да је њена кривица заправо то што је, на претходном радном месту, квалитетно и поштено обављала свој посао. Морамо приметити да када вас проблематични из круга уметничког света тако острашћено нападају, управо вас то препоручује као правога. Ако је ова бивша директорка и садашња секретарка за културу толико безвредна, питање је зашто се толико различитих типова удружило нападајући је? Можда разлоге можемо потражити и изван уметности. Госпођа Јевтић је пре свега у својој установи – Културном центру Београда – дочекана на нож и то се одатле дириговано ширило у јавност. Зашто? Да ли и због тога што је већина наших кустоскиња физички непривлачна, „бабастог стајлинга“ и мушкобањаста, што се додатно наглашава избегавањем тзв. женских атрибута у виду елегантне одеће, шминке, негованог изгледа... да ли је предрасуда или пак истина да интелектуалке, као и феминисткиње, желе да у први план ставе своје умне способности, да се такмиче с мушкарцима, па је

њихова женственост прва на удару, оне затомљују жену и мајку у себи и око себе? Један зналац их је стога назвао „кунстхистеричарке“, али једна од највећих у свету науке, академик и професорка Гордана Бабић била је ипак увек неусиљена и у елегантном шанел костиму. Да ли то значи да Ивона Јевтић изазива мржњу јер је све оно што Соросеве интелектуалке нису?

ХАЈКА НЕБИТНИХ Лист *Данас* се придружио хајци на Вукосављевића и Јевтићеву. Извесни филмски режисер Јанко Баљак (зашто је он уопште битан за ликовну уметност), неважан и за историју филма, у тим новинама тврди да мандат Ивоне Јевтић започиње сменом Мије Давид на силу, те да је Културни центар Београда постао невидљив (као да је за време Мије Давид био видљив!) и упамћен само по скандалу са цензурисаном изложбом. Тим чином је Ивона Јевтић доказала своју послушност и препоручила се за нову вишу функцију, каже стручњак Баљак. „Пре две године сам демонстративно затворио своју изложбу у Галерији Културног центра, када је Владан Вукосављевић мимо здравог разума, демонстрирајући грубу политичку силу и самовољу, именовао Ивону Јевтић на место директорке КЦБ“, изјавио је за *Данас* уметник Владимир Николић. Толико је значајан да нико није ни приметио његову изложбу, а још мање њено затварање. Интересантно је да Ивону Јевтић не нападају велики авангардни уметници него само пришипетље, придајући самима себи вредност. „Цензурисана изложба“ је скинута јер су експонати били окачени на стакла која нису излагачки простор. Примећујемо и да је једна од најоштријих критичких примедби – да је госпођа Јевтић дошла с места руководиоца Одељења за трговину и услуге Јавног предузећа „Поште Србије“ – неоснована, јер ако је тако, биће да су је за ново радно место препоручиле управо њене маркетиншке способности. Њена претходница Мија Давид такође је пре именовања за директорку КЦБ-а била потпуно непозната у српској култури. Концепцијски је разорила Галерију КЦБ, као архитекта није била стручна за чисто ликовну уметност, уништила је углед који је та установа градила деценијама и буквално је затирући. Узгред, Мија Давид је једној псеудоуметници дозволила да као своју инсталацију прекрије целу површину галерије с више тона грађевинског шута. Никола Мирков се шалио говорећи да би прави перформанс било чишћење, деконтаминација галерије у виду изbacивања отпада. (Драгош Калајић је одавно пророчки у *Дуги* писао о „стручњацима за ђубре“.) Мија Давид тврди да је КЦБ био једина институција у којој су били могући програми на све теме. У ове „све теме“ убројана је изложба о наводном убијању Шиптара на Косову, као и оне које компромитују државу Србију и њен политички врх. Увела је дотад невиђено политизовање КЦБ-а, ни у каквој вези с уметношћу. Новац је даван за њена иживљавања и програме за који као да су се питале Наташа Кандић и Соња Бисерко. Ни помена о правим жртвама, страдању Срба и улози страних политичара у голготи деведесетих. Занимљиво да управо Мија Давид у листу *Данас* тврди и да је Владан Вукосављевић „озбиљан непријатељ“. Овакво идеологизовање културне јавности и позив на обрачун с „непријатељима“ нису виђени од Тита и НОБ-а. То је производ примитивне свести интелектуалке без икаквог дела иза себе. Јадикује за државним буџетом који је годинама уз подршку својих идеолошких пријатеља пељешила од 5. октобра у корист сметларске уметности.

НОВА ПАРАДИГМА Да ли је именовање младе, шармантне и способне Ивоне Јевтић „Тужни доказ партијске државе“ како гласи наслов текста у листу *Данас*? Шта је с Браниславом Лечићем, глумцем кога је Зоран Ђинђић поставио за министра културе, наградивши га за учешће у демократској револуцији? Од Лечића и започиње тајкунизација и варваризација министарства културе. Крије се чињеница да је Миа Давид на чело КЦБ-а дошла као политички кадар ЛДП-а, сада пропале странке Чедомира Јовановића, тетовираног и набилдованог тајкуна, који је у свом примитивизму изјавио да ако дође на власт у Србији неће постојати никаква друга уметност осим авангардне. Том булажњењу прикључио се и неуспешни политичар Зоран Живковић који здушно брани Миу Давид. Какве су моралне и уметничке препоруке те партијашице за њена мондијалистичка иживљавања? Шта је она битно и приметно урадила у свом

мандату осим што је породично везана за Филипа Давида? Биографски подаци Ивону Јевтић (1977), директорку КЦБ од 2014. године и члана Одбора Октобарског салона, откривају као професорку српског језика и књижевности, с дипломом Филолошког факултета. Била је ангажована на пољу маркетинга, говори енглески и руски језик, а учествовала је на бројним међународним пројектима: Фестивалу оргуља и Фестивалу чембала, као што је била и менаџер пројекта *Creative Europe* у сарадњи с Културним центром Марсеља. Њен рад у Културном центру Београда препоручује је за градску секретарку. Морамо се упитати шта Миа Давид није учинила за српску уметност, а не шта јесте. Она говори о „духу цензуре“, а са својим кустоскињама спровела је невиђени терор над сценом, петнаестогодишњи изгон из галерије свега што носи предзнак слике и скулптуре, што је било раније непојамно. Њена културна политика довела је до тога да се публика, можда, заувек отера од Галерије КЦБ-а – по евиденцији сада је највише до 2.000 посетилаца по изложби, а пре их је било на свакој и до 10.000 људи. Зато уметници које заступа тако бурно реагују, изложбе су прављене због њих самих и никога другог. Ивона Јевтић је као веома способна директорка урадила оно што нико пре ње није у КЦБ-у за шездесет година постојања. Обезбедила је средства за реновирање свих простора и биоскопа, некадашња оронула *rör ur* галерија, коришћена као кафић, потпуно је обновљена и издата књижари *Вулкан*, од чега КЦБ има одличан приход. Све три галерије је обновила, као и сувенирницу *Беоизлог*. Променила је стари латинички натпис у ћирилички, за шта је добила благодарје удружења *Ћирилица* за велики допринос очувању традиције и овог писма. Програми су текли неометано, није чак ни мењала излагачку концепцију, а њено учешће у Одбору Октобарског салона омогућило је, заједно с осталим члановима,

најбољи Салон у последњих десет година. Заслужна је и за проналажење допунских недостајућих средстава за Салон. У односу на пустошење културе од претходне екипе глобалиста, можемо само пожелети да сценом управљају личности попут Ивоне Јевтић и Владана Вукосављевића.

АМБИЈЕНТ БЕЗ „НЕПРИЈАТЕЉА“ Јован Маринковић, сликар који промишља сцену, у том смислу каже: „Надамо се да ће нови министар и градски секретар за културу направити амбијент у коме неће бити идеолошких непријатеља у култури и где ће заиста цветати хиљаду цветова. Надамо се да ће стати прогон сликарства, да ће новац бити равномерно распоређиван и да ће и други садржаји и уметници, неправедно запостављени деценију и по унатраг, добити подршку државе, која им је била ускраћена јер су једноставно из идеолошке перспективе клике којој припада Миа Давид били перципирани као 'непријатељи'.“